

Betreft: Netcongestie rol/performance Enexis

07-10-2026

Geacht college,

Afgelopen weken zijn veel verontrustende berichten verschenen waaruit blijkt dat tienduizenden nieuwbouwwoningen niet gerealiseerd kunnen worden vanwege weigeringen van Enexis voor aansluitingen. Deze situatie is voor de VVD volstrekt onacceptabel.

Uit eerdere vragen van de VVD bleek dat er ruim 3700 Brabantse bedrijven op de wachtlijst staan om aangesloten te worden of uit te breiden. Deze ondernemers staan dus feitelijk stil en lopen grote bedrijfsrisico's, maar kunnen ook niet groeien en doorontwikkelen. De Brabantse economie lijdt grote schade, want als bedrijven geen geld kunnen verdienen, heeft de hele maatschappij daar uiteindelijk last van.

De VVD Brabant heeft afgelopen jaren meermaals gehamerd op het belang om netcongestie aan te pakken. De VVD Brabant heeft aangegeven dat netcongestie één van de grootste dreigingen is voor de Brabantse economie, de continuïteit, de werkgelegenheid, maar ook de energietransitie en verduurzaming. De VVD ziet en waardeert dat Provincie met Brabantse aanpak komen en urgentie voelen. Daarom wil de VVD nu inzoomen op Enexis.

De VVD-fractie maakt zich hierover zorgen en stelt daarom de volgende vragen:

1. Deelt het college de mening van de VVD dat de aanpak van Enexis niet alleen moet draaien om het uitbreiden van het elektriciteitsnet, maar vooral om het zo snel mogelijk oplossen van de knelpunten die de Brabantse woningbouw, economie en verduurzaming belemmeren? Waar vindt het college dat Enexis momenteel tekortschiet en welke concrete verbeteringen eist het college van Enexis?
2. Is het college van mening dat Enexis momenteel alles doet wat redelijkerwijs mogelijk is om de beschikbare netcapaciteit maximaal te benutten? Of laat Enexis volgens het college kansen liggen door onvoldoende in te zetten op bijvoorbeeld flexibel gebruik, slimmer benutten van het bestaande net en andere oplossingen naast fysieke netuitbreiding? Zo ja, is het college bereid Enexis hier nadrukkelijk op aan te spreken?
3. Vindt het college dat de provincie voldoende invloed heeft om Brabantse belangen mee te laten wegen bij de verdeling van schaarse netcapaciteit? Welke mogelijkheden heeft de provincie om bij te sturen wanneer woningbouw, economische ontwikkeling of projecten van groot maatschappelijk belang door

de keuzes van Enexis worden vertraagd? En is het college bereid die mogelijkheden maximaal te benutten?

4. Deelt het college de zorg van de VVD dat Enexis de afgelopen tien jaar mogelijk onvoldoende heeft geanticipeerd op de sterk en sneller dan verwacht toegenomen vraag naar elektriciteit? Is het college van mening dat de uitbreiding van de netcapaciteit voldoende heeft meebewogen met de elektrificatie van woningen, bedrijven, mobiliteit en industrie? Zo nee, waar is volgens het college onvoldoende op geanticipeerd?
5. De VVD vraagt zich af of in het verleden bij Enexis verkeerde strategische keuzes zijn gemaakt die mede hebben bijgedragen aan de huidige netcongestie. Herkent het college deze zorg? Zo ja, welke keuzes of ontwikkelingen zijn volgens het college achteraf gezien onvoldoende effectief gebleken, en welke lessen moeten daaruit worden getrokken om te voorkomen dat Brabant opnieuw achter de ontwikkelingen aanloopt? En, Is het college het met de VVD eens dat Brabant niet de dupe mag worden van een netbeheerder die onvoldoende heeft geanticipeerd op de groei van de elektriciteitsvraag?”
6. Deelt het college de zorg van de VVD dat de huidige wachtlijst van Enexis onvoldoende aansluit bij de realistische ontwikkeling van de woningbouw in Brabant? Als Brabant jaarlijks circa 14.000 woningen bouwt, is het dan realistisch dat de huidige planning en prioritering van Enexis voldoende ruimte biedt voor de daadwerkelijke woningbouwopgave? En is het college bereid in te grijpen in de wachtlijsten van Enexis?
7. Hoe beoordeelt het college de prestaties van Enexis en de samenwerking met de provincie, gezien de omvang en duur van de netcongestie in Brabant? Is het college van mening dat Enexis voldoende levert om de Brabantse belangen te beschermen en de problemen zo snel mogelijk terug te dringen? Zo nee, waar moet Enexis volgens het college aantoonbaar verbeteren?
8. Welke bredere gevolgen ziet het college van de netcongestie en de wachtlijsten van Enexis voor Brabant? Deelt het college de zorgen van de VVD dat deze situatie directe gevolgen heeft naast woningbouw en bedrijven, ook voor werkgelegenheid, economische groei, vestigingsklimaat en investeringsbereidheid. Hoe zwaar weegt het college deze effecten en vindt het college dat deze maatschappelijke en economische schade voldoende wordt meegewogen in de keuzes en prioritering rond netcapaciteit?
9. Deelt het college de opvatting van de VVD dat de huidige situatie vraagt om stevig optreden richting Enexis en dat de provincie haar invloed daarbij maximaal moet benutten? Zo ja, hoe gaat het college dit concreet doen?

Namens de VVD-fractie,

Vriendelijke groeten,

Joachim Jansen

Woordvoerder Energie/Klimaat VVD Brabant